

Profilaktyka gruźlicy

Cele ogólne i szczegółowe programu:

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterię - prątek gruźlicy. Źródłem zakażenia jest najczęściej chory na gruźlicę - prątkujący. Osoba chora na gruźlicę podczas kaszlu, kichania, odkrztuszania /odpluwania/ głośnego śmiechu, mówienia, wydała prątki wraz z kropelkami śluzu.

Zakażenie drogą powietrzną, zwane też zakażeniem inhalacyjnym (kropelkowym) jest najczęstszym sposobem zakażenia. Jeden nie leczony chory prątkujący zakaża w ciągu roku średnio od 10 do 15 osób.

Wzrastająca, w niektórych województwach, liczba zachorowań na gruźlicę, wymaga działań w zakresie ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby. Wczesne wykrycie choroby i natychmiastowe, prawidłowo prowadzone leczenie chorego sprawia, że już po miesiącu pacjent przestaje być zaraźliwy dla otoczenia.

Cele główne:

- ✓ zmniejszenie wskaźnika zachorowalności na gruźlicę,
- ✓ objęcie wczesną opieką świadczeniobiorców chorych na gruźlicę,
- ✓ zmniejszenie wskaźnika śmiertelności na gruźlicę;

Cele pośrednie:

- ✓ podniesienie świadomości społecznej poprzez edukację zdrowotną w zakresie informacji o źródłach i drogach zakażenia, czynnikach wpływających na ryzyko zachorowania na gruźlicę, skutkach zdrowotnych i społecznych choroby, danych epidemiologicznych właściwego terenu, ośrodkach medycznych prowadzących terapię oraz podstawach prawnych obowiązku leczenia,
- ✓ zwiększenie dostępności do świadczeń pielęgniarstwa środowiskowego oraz poradni specjalistycznych - gruźlicy i chorób płuc.

Kto może korzystać z programu

Program adresowany jest do osób dorosłych, nie posiadających w dotychczasowym wywiadzie rozpoznanej gruźlicy, w tym - w szczególności:

- ✓ osób, które miały bezpośredni kontakt z osobami z już rozpoznaną gruźlicą lub,
- ✓ osób, u których stwierdza się przynajmniej jedną z następujących okoliczności usposabiających: bezrobotny, niepełnosprawny, obciążony długotrwałą chorobą, obciążony problemem alkoholowym i/lub narkomanią, bezdomny;

Program realizują pielęgniarki POZ wobec osób zadeklarowanych na ich listę.

Na czym polega program

W ramach programu pielęgniarka POZ przeprowadza ankietę w celu wstępnej oceny stanu zagrożenia gruźlicą płuc oraz skierowania do dalszej diagnostyki i leczenia w poradni specjalistycznej.

Ankieta jest poufna, zawiera informacje dotyczące m.in.: warunków mieszkaniowych, ewentualnego kontaktu z osobami chorymi na gruźlicę, narażenia na kontakt z azbestem, sadzą, smołą, spalinami i surowcami gumowymi, cukrzycy, przewlekłej niewydolności nerek, odżywiania się, chorób krwi, palenia papierosów, nadużywania alkoholu, uzależnienia od narkotyków, dolegliwości. W razie stwierdzenia podwyższonego ryzyka zachorowania na gruźlicę, pacjent jest kierowany na dalszą diagnostykę i ewentualne leczenie do Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc.

**Zapraszamy do udziału w Programie Profilaktyki Gruźlicy
do Powiatowej Przychodni Zdrowia przy ul. Okrzei 8,
od poniedziałku do piątku w godz. 8,00 - 18,00.**

*Opracowała:
mgr Ewa Marasek
Kierownik Powiatowej Przychodni Zdrowia*